

Den fullkomne ro!

Av Reidar Jørgensen.

Tegninger av Ruth Thommesen.

Lett til sinns legger jeg i vei oppover bjørkelia. For en vidunderlig følelse atter å være på marsj inn i fjellets eventyrverden. Langt, langt bak ryggen min ligger en verden hvor ufreden rår, hvor det kjempes på liv og død, hvor blodet flyter og millioner av menn og kvinner setter livet inn for det som de mener er det rette. Og her vandrer jeg på en koselig gammel setersti, hvor knudrete røtter og skarpe steiner forgjeves forsøker å spenne bein under meg. Jeg hilser strålende på alle gamle venner og kjenninger, på den krokryggede bjørka som bøyer seg majestetisk i kveldsvinden, på ospa som skjelver av gjensynsgleden, på alle de lubne lyserøde lyngblomstene som ikke er mange dagene gamle, på pyrola'n som åpner klokkene sine for å suge inn kveldsolens gylne stråler, på gentiana'n som med sine skinnende blå stjerner fanger blikket og tviholder på det. Det foregår en forunderlig omstemning av sinnet. Småfuglene jubler og kvitrer, og sammen med blomster og busker og trær og bekkelåt og hjølleklang greier de å smelte alle tunge og triste tanker. Jeg nynner med Vinje

«Eg gløymer dagsens strid som før eg gløynde
når eg mot kveld av sol ein glimt fekk sjå.»

Jeg fyller brystet med ekte norsk fjellluft — sannelig er det herlig å leve likevel. Selv ikke de første dansende myggene greier å formørke mitt sinn, det første pikante stikk føles nærmest som en vel-

kommen bekreftelse på at jeg ikke vandrer i 1001 natts eventyrverden, det er virkelig meg som er på vei inn til Nedalen. —

Jeg kappgår med sola oppover bakkene, men jeg må gi tapt. Den forsvinner langt i vest i en ildmørje, men hadde jeg vært oppå Storsylen, kunne jeg ennå en times tid sittet og solt meg. Hele Sylmassivet ligger foran meg, omhyllet av en forunderlig bløt, gyllen soldis. Ikke å undres over at slike fjell virker så sterkt

som de gjør på oss mennesker med sin dragende makt. —

Det er blitt kjøligere i luften, men jeg har fått dampen opp. Trass i stillesittende kateterliv, trass i utrente muskler og alle gjengse forskrifter om rolig begynnertempo, jager gleden og iveren og alt sammen en simpelthen oppover og innover. Hvor inderlig godt en forstår kalven når den slippes laus om våren. —

På toppen slenger jeg meg ned i lyngen, finner god hvile for ryggen og slapper av. Snart blander Tiedemannsrøyken seg med eimen fra lyng og einer, mens øyet filmer det herligste panorama fra sør til nord. Skardørsfjellenes skarpe konturer danner sørveggen på scenen, midt imot reiser Sylenes mektige, kvasse formasjoner seg. For riktig å markere sin overlegne førerstilling holder ennå de høyeste tindene fast på de siste dyprøde solstrålene, alle naboene har forlenget måttet gi tapt. Mellom Skardørsfjella og Sylene er terrenget brutt av Nea og Ekornåa, som i årtusener har utdypet

sine kløfter og senkninger. Og langt, langt borte i øst stiger Helagsfjellene majestetisk opp i den blågrå tåkedis — å jo, de har da fjell i Sverige og! Nordveggen på scenen virker mer avdempet, linjene er roligere, og toppene stiger ikke så skåmløst høgt til værs som sine østligere og sydligere kolleger. —

Men møblementet på scenen må ikke glemmes. Blikket har vanskelig for å slippe Neas sølvband som snor seg i de fineste buktninger bortover umåtelige myrstrekninger. Den kviler ut etter den harde medfart den fikk ned strykene og fossene fra Sylsjøen til Nedalshytta. Langt borte i nordøst tar den Esna i armen, og sammen rusler de stille og rolig mellom bjørker og viukratt, forbi setrer og slåtdebuer, breier seg utover lekre sandbanker, snører seg sammen til botnlause høler, der kilo-aurene har sine boliger, kviler seg og tar det med ro, krefter samles til de store oppgaver som forestår. Her kommer gutta som skal skape lys og varme i tusener av heimer! —

Og som jeg sitter der i min siesta kommer minnene ruslende. Jeg ser meg i rollen som sprek skiløper en strålende april morgen. Med tung sekk sliter jeg meg fram gjennom nysnøen. Sterke fjellbjørker står i spenn under tung nysnø, rypesteggen kakler, og hare og rev har vært ute i grålysningen og brodert på det skinnende golvteppe. Hele sceneriet virker så friskt og rent i solgullet, beundringen for regissøren kjenner ingen grenser. — Jeg ser meg i august måned midt på scenen med mølledunken mellom beina. Noen enkle håndgrep, — og neven er full av de herligste, saftige, rødgule moltene. Støtt faller jeg for fristelsen, neven går mot munnen istedetfor i dunken. Hvem ønsker seg de lovpriste sydfruktene i en sådan stund? Ananas, fersken, appelsiner, melon, — det blir allikevel bare blåbær mot molter! Jeg retter den støle ryggen og tar et overblikk over scenen igjen. Regissøren har latt dekoratørene få frie tøyler. De har vært på færd over alt med sine tuber og paletter og pensler, fråtset i farger og ødslet med maling, ikke det minste lille blad har gått fri for deres fargestenke. —

Og jeg ser meg spille rollen som det ynkelige menneskekryp, der jeg klissblaut haster over de endelause myrer, plumper i myrhøl og snubler i tuer, mens regissøren har forordnet et helvetes uvær. Han

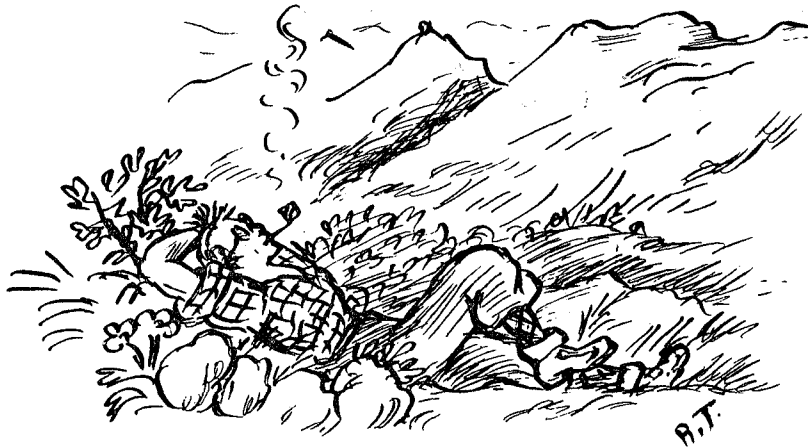
lar tunge, svarte cumuluskyer velte fram, alle himmelens sluser åpnes, og vatnet detter ned. Kjempelyn svir ustanselig i øynene, og øredøvende tordenskrall bringer trommehinnene på bristepunktet. Jeg undres om det overhodet fins noe sted i verden hvor tordenen kan rulle og brake laus med slik kraft og villskap som nettopp over myrene ved Nea og Essand. Lydens hastighet er 334 m/sek farer det gjennom tankene, og farten drives nu ytterligere opp. Redd —? Å ja, — litt. Pussig å føle seg så sørgelig liten og maktlaus. Enten en vil eller ei, i fjellet lærer en seg resignasjonens vanskelige kunst.

Jeg ser meg også en aprildag spille rollen som «tåkefyrsten» borte på Essand. Borte er Sylene, borte er Skardørsfjella, Blåhammeren, Øyfjellet og Blåkåkleppen. Kvit, ullen skodde klistrer seg innpå en fra alle kanter. Hva ser jeg overhodet? Mine egne ski, et skyggeaktig monstrum av en kamerat foran og en do. bak, ellers ingenting. Tausheten er like trykkende som skodda, bare avbrutt av «mer til høyre» eller «mer til venstre» fra sistemann. Stopp og kompasskontroll ustanselig, — vi har da vært ute og gått oss bort i skodda før! —

Og jeg ser meg i juli måned spille rollen som engelsk sportsfisker med mer eller mindre hell, særlig mindre. Skrukka har vært sørgelig lett mange ganger, men all den stund Nea aller nådigst har skjenket meg fiskerens store øyeblikk da snella kviner, stanga står i boge og hjertet tar til å dunke i galopptakt, — *forventningene* om alle tiders storfisk ulmer like kraftig hver gang jeg nærmer meg elva. —

Ja, *storfisk*, det er trylleordet som river meg ut av mine fantastier. Forestillingen er foreløpig slutt, jeg slenger sekken på ryggen, og i luntetrav bærer det nedover mot Nedalen. Jeg får et kraftig håndtrykk til velkommen av Oliver, men lang praten blir det ikke om kvelden, for jeg har fått uroa i kroppen. Den velsignede ro både for sjel og legeme finner jeg først noen timer seinere ut på natta oppe ved Nea.

Den fullkomne ro..... Jeg ligger henslenkt på en liten holme ikke langt fra der Ekornåa for første gang hilser på sin Storebror. Kaffekjelen småputrer borti varmen, røyken fra einkrakan driver

de dansende myggene på flukt, og sjøl hjelper jeg til så godt jeg kan med min kjære Mixture. I lyngen ved siden av ligger en gullglinsende, feit kilofisk og ser på meg med sørgmodig, bebreidende blick og en stor fornærmet geip. Jeg funderer på om bebreidelsene gjelder den personlige tort som den har måttet lide, eller om det er selskapet med de 8 barnebarna som klistrer seg innpå den som virker generende.

Sommernatta er klar og fin og stille. Antydningen til skumring er i ferd med å forsvinne. Himmelen i øst får atter kulør, og de første solstreif setter ild på de høgste tindene i Skardørsfjella. Småfuglene våkner til liv etter sin korte blund og begynner å spille med i Neas store orkester. Svake luftninger bærer snart orkesterbruset mot meg i et stigende crescendo, snart fra meg i et hendøende pianissimo. På slike steder må de største komponister ha fått sine geniale inspirasjoner.

Plutselig, skutt opp som troll av eske står den skinnende kvite reinsbukken der oppe på bakkekammen på den andre siden av elva. Murrende stille står den, som en statue med sin stolte krone, været av menneske og røyk kildrer den i neseborene. Det norske høgfjellsbilde er fullkomment! Reinsbukken ser ikke ut til å være særlig begeistret for møtet med bykrypet, den gjør et overlegent kast med hodet og traver avgårde med en misunnelsesverdige løshet

og ledighet. Ja, kjære idrettsmenn, — studér reinsbukken i fjellet, han kan gi dere rikere impulser enn de ti beste trenere i verden. —

Men snart finner morgensola åpninger i Sylenes trange pass og minner meg om at en ny dag er begynt. Jeg gjør opp fisken, pakker sekken min, og litt seinere lister jeg meg på strøpelesten opp de knirkende trappene på hytta. Så kroer jeg meg i en av Turistforeningens «lange og gode» senger, herlig trett og lykkelig. Det var en fin natt! —

Reidar Jørgensen.

